

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/l. Vse pošiljke je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštne. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtak. Naročnina znaša za neorganizirane 60 Din, za inozem. 80 Din. Posamezna štev. 1.50 Din. Članstvo „Pov. UJU—Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne notice vseh vrst je plačati po Din 2.50 od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Troje zdravih načel.

Tovariš Engelbert Gangl je na običnem zboru Učiteljske tiskarne povdaril troje:

1. Učiteljska tiskarna mora postati nevtralna gospodarska baza izven notranjih stanovskih borb.

2. Narodno in državno edinstvo ne more biti več izvor stanovske nesloge, ker je to že izvršeno dejstvo in zgodovinski fakt.

3. Načelno moramo stati na stališču, da ne politike v stanovske organizacije.

To so načela, ki jih mora pozdraviti vsak stanovsko zaveden tovariš in vsaka stanovsko zavedna tovarišica, ker lahko dovedejo do popolnoma novih razmer v našem stanu.

Resnica je da v zadnjem času Učiteljska tiskarna ni bila nevtralna, temveč je bila bojni kader od knjigarne do upravne sveta in nadzorstva. Bojno oporišče proti ideji stanovske enotnosti učiteljstva, bojno oporišče akcij, ki so bile naperjene proti organizaciji UJU in bojno oporišče proti stališču, ki je označeno v točki 2. in 3. zgoraj.

Da je tako stališče kvarno vsakemu zdravemu gospodarskemu načelu je jasno. Resnica je tudi, da Učiteljska tiskarna ni služila nalogam, kakor jih je tov. Gangl označil na običnem zboru kot cilje zadruge, ampak je zaradi nezdravega gospodarstva pozabljala na te naloge in dolžnosti napram učiteljstvu.

Danes so razmere take, da je poverjeništvu desinteresirano na poslovanju tiskarne in bo ščitilo samo neodvisnost svoje organizacije ter je pripravljeno na vse konsekvence, da varuje idejo enotnosti vsega stanu ter dostojne metode medsebojne načelne borbe, ki ne sme biti v nečast celemu stanu, kakršna je danes ravno z one strani, ki ima svoje oporišče v Učiteljski knjigarni.

Vse ima videz, da se skriva za intereso razkola, za netenjem osebnih mrznih in osebnega maščevanja, varstvo osebnih pozicij.

Povdarjanje narodnega in državnega edinstva kot izvor stanovske nesloge vzbuja danes po izvršenih dejstvih, samo sumljivo anacionalnih elementov. Nacionalni problem in nacionalno delo je danes v drugem. Točno opredeljuje zadnja »Mladina« tozadavni pokret učiteljstva, ko pravi: »Tako je vsaj v enem delu inteligence, ki razven duhovnika živi v najožjem stiku z ljudstvom, zmagala tista večno zdrava ideja, da je narod prvotnejša in trajnejša vrednota kakor katerakoli konkretna država, da je narod merilo vrednosti države, da je treba izhajati od naroda k državi in ne narobe ter graditi od spodaj navzgor in ne od zgoraj dol narodu ukazovati, kaj da naj bo.«

Poverjeništvo je danes v tem pravcu že pozitivno pokazalo nacionalne naloge in nacionalni značaj organizacije s tem, da organizira delo na reformi šole, kmetijsko nadaljevalnega šolstva, gospodinjiskih tečajev, Mladinske Matice za slovensko šolsko deco, opredeljeno izvenšolsko delo ter samojzbraževalno akcijo učiteljstva, kot podlaga za vse to delo.

Spoznanje, da izvršeno dejstvo narodnega in državnega edinstva ne more biti več izvor stanovske nesloge, temveč da gre le za utrditev tega edinstva po zgoraj ozna-

čeni poti, je prvi korak k popolni stanovski edinstvu slovenskega učiteljstva.

To je pa tudi prvi korak k spoznanju, da naj ne vnašamo politike v stanovske organizacije. Prvi korak je to k depolitizaciji stanovskih organizacij, da ne bo stan igravan od strank in ne od bankirjev. Enoten nastop stanu v stanovski organizaciji

bo moč, ki bo lahko klubovala marsičemu in ki jo bo moral upoštevati marsikdo in ob vsaki situaciji.

Pregazili smo blato preteklosti in treba je, da se ozremo tudi v potrebe bodočnosti.

Gornja načela lahko postanejo baza popolni slogi slovenskega učiteljstva, ako postanejo iz besed dejanja.

Ustanovitev Mladinske Matice za slovensko deco.

Poziv mladinskim pisateljem. — Za sistematično delo na polju mladinskega slovstva.

ZA MLADINSKO MATICO!

Naj se presoja letošnja skupščina slovenskega učiteljstva v Kranju kakorkoli, enega ni mogoče tajiti: zbudila je v organizaciji živahno delovanje. Ne vemo, kakšne uspehe bo želo vse to novo delo, toda valovanje se še ni umirilo in tudi ne kaže, da bi zastajalo. Učiteljstvo se je hkrati znašlo pred vrsto problemov, ki zahtevajo rešitve.

Toliko vprašanj, ki so prej tonila v gnolobi na vodilnih mestih organizacije, se je končno priborilo na površje, da imamo premalo delavcev, ki bi delo obvladali. Pozivljanje organizacije, pravzaprav široka preobrazba družtev v smeri stanovske zavesti, učiteljska samoozbrabza v splošnem in strokovnem oziru, delovna šola, javno delovanje itd., vse to se gnete v ospredje in terja rešitve. Kolikor več se je prej v teku dolgih let zanemarjalo, kolikor bolj je učiteljstvo kot stan kulturnih delavcev na vsej črti odpovedovalo, toliko odločneje pritiskajo danes nanj njegove lastne naloge. Stari grehi se maščujejo nad stanom, nad njegovo zavajano in zanemarjano organizacijo s tem, da nalagajo učiteljstvu vse zamujeno, da mu nalagajo nalog, ki bi morale biti že davno rešene.

Med mnogimi vprašanji, ki stojimo pred njimi, je tudi vprašanje mladinskega slovstva. Ne morda onega šolskega, prigorodnega, ozkoobzornega, plehkega in neslanega mladinskega slovstva, ki je strašilo s hudobnimi Mihci in »vzgojevalci« s pridnimi Janezki, ki je moraliziralo z banalnimi fabulami omejenih »vzgojiteljev« ne z vsoto škodljivo kramo, ki je — hvala Bogu — ostala po večjem delu na plesnivih skladovnicah, ampak vprašanje zdravega mladinskega čtiva, ki gre vstric z današnjim človekom, z današnjo družbo, z današnjimi potrebami, in ki ima tudi polno umetniško vrednost.

Naša organizacija snuje za slovensko mladino ustanovo, ki bi skušala zapreti vrzel v področju mladinske književnosti, tako leposlovne kot znanstvene. Nihče ne čuti bolj živo, kako malo zdrave, dobre dušne hrane ima slovenski otrok, kot čuti to osnovnošolski učitelj. V današnji knjižni krizi je postala knjiga že tako draga, da se mladina odtuja vsemu kulturnemu snovanju. Tako propadajo že v prvi mladosti razvoja zmožne kali darovitih ljudi, ki bi utegnili v poznejši dobi veliko storiti za materijalno in duševno kulturo ljudstva. Potreba je nujna potreba, da se izdajajo cenena mladinska dela, ki bi se stalno razširjala med našo mladino in ki bi v teku let ustvarila dobro knjižnico mladinskega slovstva.

Reveži pozimi: Kateri ljudje pozimi največ trpijo; ljudje brez hrane in služka; ljudje brez doma.

Zivali pozimi: Kateri ptiči letajo po vasi, okrog hiše; kateri ptiči ne pridejo v vas katerih ptičev sedaj ne vidimo, videli pa smo jih v jeseni; s čim se ptiči hranijo; kje prenočujejo; kdaj se najbolj približajo hiši; kako otroci lahko pomagajo ptičem; loviti jih ne smejo; katere živali letajo po gozdu; kje prebivajo ponoči ali ob hudem vremenu; s čim se hranijo; katere živali jedo rastline; srna, zajec, veverica; katere živali jedo meso drugih živali; lisica; zver; katere živali se približajo vasi; lisica pride po kokoši; zajci glodajo mlada drevesa; kakšne zobe imajo zajci; katera žival ima še take zobe; kako obvarujemo drevesca pred zajci; lovec; obleka; puška, patron, vžigalna kapica, smodnik, šibre; kdo sme streljati; čigavi so zajci in srne; zakaj ne sme imeti vsakdo puške; nesreče s puško; ali mora hoditi lovec na lov; ali so lovci ubogi ali bogati ljudje; lovski tatovi; ali zajci in srne koristijo ali škodujejo; gozdni čuvaji, logarji, orožniki.

V hlevu pozimi: Mrzli hlevi; kaj prihaja živini iz ust; kakšna postane mrzla železna reč; mokre stene; v kaj so se spremeni hlapovi; prezačevanje; odušniki; cementna tla; cementni strop; s čim krmijo pozimi; krava ima po pesi in repi več mle-

Pravo tovarištvo.

Vedno imamo na jeziku besedo »tovariš« a žalibog res samo na jeziku. Prav nič ne pomislimo, da pomeni »tovarištvo« več nego »prijateljstvo«. Prijatelj sem lahko z nek kom, ki ima po svojem poklicu čisto druge cilje kot jaz, ki se bavi z nečem čisto drugim; s tovarišem me pa ista opravila, poklic in iste težnje tesno vezjejo. Človek bi mislil, da mora tovarištvu nujno slediti prijateljstvo, brez kakega opominjanja in premagovanja. Naravno in logično bi bilo to; pa vendar je drugače.

Zakaj ni med nami še onega pravega tovarištva in kakšno naj bi bilo resnično tovarištvo? Skušajmo si odgovoriti na ti dve vprašanji.

»Tovarištvo je na tleh, zavist cvete« je rekel tov. Hreščak na izobraževalnem tečaju v Ljubljani. V teh besedah tiči popoln odgovor na prvo vprašanje, kajti zavistnež je obenem tudi materijalist. One grde zavisti se moramo otresti; to je prva zapreka, ki jo moramo premagati na poti k pravemu tovarištvu. Ravno iz zavisti in osebne mrznje se rode vse druge slabe lastnosti, ki napravijo človeka in učitelja nevrednega njegovega imena. Pa še neko drugo napako opažamo. Še se spominjam, ko mi je dejala gospodinja, da so učiteljski učenci vseh študentov najbolj gizdavi. V prvo gimnazijo sem prišel takrat iz kmečke hiše, zato sem jo debelo gledal, kaj pravi. Danes razumem njene besede.

Res je — preveč prevzetnosti! Ošabnost je vzrok, da se ljudstvo ne upa človeku približati; to pa ne radi prevelikega »respekta«, ampak radi mrznje in preziranja. Ako je primorano, potem stopa pred dotičnika neodkritosrčno, z neko masko. Na drugi strani se pa mnogokomu zdi preveč poniževalno, da bi se družil z »neinteligentno«. Radi lepšega, da se lahko v časopisih pohvali, priredi sem pa tja kak rodiljski sestanek ali kaj sličnega. Pri takih prilikah pa nastopa »ex cathedra loquens« tako da pokaže ljudstvu, da smo »nekaj več«, kar je seveda povsem zgrešeno. Z ljudstvom moramo priti v stik v njegovih domovih, šupah, skednjih hlevih, na njivah in v gozdovih. Seveda mora odpasti predsodek, da ne smemo stopiti na blatno njivo in v hlev, kjer je gnoj, ker bi si uamazali svoje zlikane hlače in »šimi« čevlje. — O tem bi se dalo še marsikaj napisati, pa pojdimo nazaj k naslovu.

Ošabnost, osebnosti in osebna mrznja niso ovira samo temu, da bi se približal staremu svojih učencev, ampak je ovira tudi pri občevanju s tovariši.

Bon ton nas sili, da občujemo s tovarišem prijateljski večkrat le na videz. Ko smo nekoliko proč od njega, pa zamahne mo zaničljivo z roko in povemo o njem to in to. — Med nobenim bratom in sestri ni večje ljubezni, kakor med napuhom in zavistjo. To je tudi razumljivo! Kdor hoče biti povsod prvi, kdor hoče vse sam najbo- lje vedeti in sam biti najbolj vit, ta bo tovariš preziral in zavidal. Iz zavisti zapostavljal in preganjal in jim skušal škodovati, kjer bo le mogel. Opustimo osebnosti in osebno mrznjo in zavist, pa bo drugače.

Najbolj v počev pride vse to pri nameščanju učiteljstva. Pri nas ne namešča ne okrajni šolski nadzornik, ne oblastni inspektor in tudi minister prosvete ne, ampak odlično besedo ima čisto zakulisni materializem in zavist. Ognjišče, kjer se ta dva grejeta in redita so pa stranke.

RAZPIS NAGRAD.

»Mladinska matica« bo v šol. letu 1927/28 izdala tri knjige za mladino v starosti šolske obveznosti.

Za tri najboljše spise, ki se bodo objavili v »Koledarčku«, se razpisujejo sledeče nagrade:

- I. nagrada v znesku 500 Din,
- II. " " " 400 " "
- III. " " " 300 " "

Spisi so lahko pripovedne ali realne vsebine. Želeli pa je, da so čim krajši.

»Mladinska matica« razpisuje tudi nagrado v znesku 200 Din za najboljšo pesem. Običajni honorar še posebej.

Vse prispevke je predložiti poverjeništvu UJU v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6, najpozneje do 1. marca 1928.

ODSEK POV. UJU ZA »MLAD. MAT.«

Ljubljana, 10. dec. 1927.

LISTEK.

JOS. DOLGAN:

Učni načrt kmetske delovne šole.

(Dalje.)

Cvetic v šoli: Kaj bi se z njimi zgodilo zunaj; zakaj so v šoli zelene; imena cvetic v šoli; cvetic zalivamo preveč, nič ali pa srednje; kaj se zgodi; ali zmraznejo prej mehki ali trdi listi; ista rastlina v huzmozni, pečeni, ilovnati ali glinasti zemlji; rastlina v mešani zemlji; kaj se vzdiguje iz zemlje v loncu, ko zalivamo; kaj imajo cvetlični lonci spodaj; kako bi osvežili preveč posušeno cvetico; kako raste rastlina v temnem kotu; kako raste na svetlem oknu; kam se nagnejo stebila v temnem kotu; kam so obrnjeni listi; kaj se zgodi z listi čez nekaj tednov, če cvetlico obrnemo; ječmenovo seme vsadimo v sobi, ali vzklije, če ga vsadimo na mrzlo.

Delo zunaj: Pismošosa; red na pošti; voznički; kako so oblečeni; zakaj trpijo; tesači; njihova hrana v gozdu; drvarji; premočeni; potniki in berači; kako bi si ohranili zdravje ljudje ki delajo zunaj in jih sneg in dež premoči.

ka; kaj vržejo med otrobe; ali se sme dati enkrat preveč soli, drugič pa nič; klajno apno; kje dobijo otrobe; iz česa so; rezavnica; iz česa je; kako jo pripravijo za živanje; snaženje živine; snaga po tleh; živina na prepihu; voli; ki vozijo iz gozda; mokri voli; kako krmijo mlado tele; kam gre najprej seno; kakšen postane vamp; ne smemo preveč s senom krmiti; vampasto tele; hrbtenica; gare v hlevu; hrbtenica se upogiba, če mora živina jesti iz visokih gar; živina mora imeti raven hrbet.

V kleti: Koliko stopinj topline je v podzemeljski kleti, koliko v nadzemeljski; kaj je spravljeno v kleti; svetla in temna klet; ali je krompir zmrazil; odkod je toplota v podzemeljski kleti; krompir, repa, pesa, korenje in zeljnati storži poganjajo; iz česa kali krompir, korenje repa, pesa, zeljnati storž; kakšne barve so repne kali na svetlem ali v temi; zeleni listi so le na svetlem; zakaj ne dajejo krompirjevih kali živini; kakšen postane krompir, ki preveč kali; odkod dobiva kal snovi; kam so obrnjene kali v kleti.

Sadje pozimi: Katero sadje še hranijo; katero gnije; vrsta, ki ne gnije; sad je vedno boljše; velikost, oblika, okus, barva tistih vrst.

Oče in bratje pozimi: Kaj delajo zvečer; kdaj gre do počitku; kdaj vstanejo; kaj delajo čez dan; ali je šel kak

brat od doma; kam je šel; zakaj; kaj napravljajo ali popravljajo oče in bratje; iz česa.

V družini pozimi: Kaj delajo mati, sestre, teta, stara mati; ali kaj čitajo; ali povedo, kaj čitajo; ali pravijo pravljice; katero so povedali; ali so povedali kaj drugega; kaj se igrajo otroci; ali so doma ali se porazgubijo; kateri otroci pridejo v vas; kdo v družini je pozimi največkrat bolan; kaj ga boli; kateri v družini se imajo najrajši med seboj; ali je šla kaka sestra služiti; kam je šla; pri kom je; kaj dela; koliko zasluži; kaj piše.

Pust: Seme, previdnost pred pijanimi šemami; pojedina; gostilna; ali je lahko človek vesel brez vina; pošteno veselje.

Premrznjena zemlja: Voda zmrazne v steklenici, kozarcu ali loncu; posodo raznese; voda, ki zmrazne za ometom, ga razsuje; zmrazilin vzdigne zemljo in jo razdrobi; kakšna je zemlja, ki smo jo v jeseni zorali ali prekopal, ko se posušila; ali se ta zemlja loči od zemlje, ki smo jo ravnokar prekopal ali zorali; korenine na zemlji, ki smo jo v jeseni zorali ali prekopal; ali je rahlejša zemlja na gredi, ki smo jo v jeseni prekopal in jo sedaj razrahljali, ali zemlja na gredi, ki smo jo sedaj prekopal.

(Dalje prih.)

Če hočem biti banalen, lahko rečem, da obstoji idealistična in materialistična zavist. Z drugimi besedami bi lahko imenovali idealistično zavist človeško, materialistično za živalsko zavist. Prva je neokliko bolj rafinirana in se javlja v čistihlepnosti, katero skušajo nje lastniki opravičevati z v resnici vsakomur potrebno ambicioznostjo; po domače ji pravimo »štrebarstvo«. Druga se omeji zgolj na telesno uživanje. Njeni lastniki privoščijo največji kos kruha samo sebi. Tudi manjše kose bi radi sami imeli, a ker ni mogoče, jih vendar razdele, toda v prvi vrsti med »svoje«. Ti »njihovi« niso morda njih sorodniki, ampak predvsem pristaši njih politične stranke. Tu je vzrok onih nelepih besed nekega nadzornika: »Trije so prosili. Res so vsi mlajši kakor vi, a so vsi naši; zato ne vem, če boste mesto dobili. Prošnjo vseeno lahko vložite.« Ime je pri tem postranskega pomena, kajti nihče izmed nas ni tako svet, da bi smel »prvi vreči kamen«.

Skrajni čas je že bil, da smo začeli uvadovati, da ne smemo biti priprtega klerikalcev, liberalcev, radikalov itd., ampak da smo predvsem učitelji. Bog daj, da ne bi samo spoznavali in uvidevali, ampak kmalu tudi spoznali in uvideli, in sicer vsi. Žalibog je v tem oziru v nas še precej skepticizma. Ko gledamo, kako se še vedno pririvajo v naše vrste gnusni bacili zavisti, napuha in osebne mržnje, marsikomu upade pogum. Neodločneji gledajo od strani, kaj bo: ali bo zmaga zopet strankarska strast in zavist ali duh »svobode, enakosti in bratstva in pravo tovarištvó«, kakor ga propagira organizacija.

Ne rok križem, ampak na delo! Kar si bomo sami skovali, to bomo imeli. Najprej je treba vzroke odstraniti, zato začnimo pri sebi. Naše notranje sile se skušajo vedno opravičevati in zagovarjati, toda ne pustimo jim. Recimo: »Mea culpa«; a naj ne ostane samo pri kesu. Če že rečemo »nostra culpa«, potem sklenimo tudi, da se bomo poboljšali. Samovzgoja nam je neobhodno potrebna. Vsak dan, vsako uro celo, mislimo na samovzgojo in njeno poglobitveno orodje — premagovanje samega sebe! Le to je prava pot k ozdravljenju naših razmer. Težka je ta pot, ali enkrat jo moramo nastopiti. Nebroj priložnosti imamo vsak dan, da se vadimo v samopremagovanju in samozatajevanju napram tovarišem. Porabimo jih v blagor nas in naših tovarišev. V malem začetku vadi in vodi svojo voljo. Lepo piše tov. Horn v zadnjem »Slovenskem učitelju«, ko pravi, da se začne vsako slabo dejanje z mislijo in da se moremo zato vsake slabe misli takoj otrestiti. Iskrico ognja je res lažje pogasiti kakor velik požar! Vsako misel, ki nas vodi k napuhu in zavisti, takoj preženimo! Niti za trenutke se ji ne vdajmo!

Ni novga nisem povedal, vem. Pa je včasih že stvar taka, da je treba stari pesem ponovljati in tudi taka je stvar, da marsikomu ponovljena pesem drugače zveni kot mu je prvič ali drugič, ko jo je slišal. Zdaj pade seme na rodovitna tla tu, zdaj zopet tam, zato je treba vedno sejati in hvala Bogu, sejalcev ne manjka, manjka pa dobrega semena, še bolj pa rodovitnih tal.

Se to bi slednjem rad pripomnil, da je težko slediti Sokratovim besedam: »Spoznaj samega sebe.« Cilj organizacije odnosno njenih članov bodi vsled tega, da si v tem drug drugemu pomagamo. Opozorjamo drug drugega na napake. To pa ne v obliki predbacivanja, ampak med štirimi očmi in res s pravi namenom; zato v premissljalnih besedah in o pravem času.

Posledice tega takega ravnanja se bodo kmalu pokazale: Nadzorniki ne bodo več poznali »priatelj« in »nepriatelj«. Protekcije ne bo več. Mladi in neporočeni tovariši ali tovaršice se ne bodo več pulili za službe v mestih, kamor spadajo poročeni, da lahko študirajo svojo deco. Tudi oni tovariši, ki imajo par službenih let več, a so sami, bodo privoščili tako mesta bolj potrebnim tovarišem — očetom šestih, osmih otrok. Družinske razmere bodo postale sploh bolj odločilni faktor pri nameščanju, kakor pa starost. Oni mladi tovariši in tovaršice, ki so prišli po protekciji do služb v mestih, jih bodo zamenjali s tovariši, ki so jih resnično potrebni. Tudi oni pred sodki, da so nadzorniki in upravitelji »nekaj več« kot njim podrejeni učitelji, bodo izginiili. Prenehala bo zavist in osebna mržnja in vsak nam bo res v pravem pomenu besede, ki ne bo prišla samo iz ust, ampak tudi z srca: Ti tovariši! Ti tovaršice! Skrbimo vsi zato, da se bo to zgodilo raje danes kot jutri. Janko Jankovič.

IV. SCHUMI — LJUBLJANA

Trgovina s kurivom. Vodstvo za preskrbo drv in premoga.

Telefon št. 2951 Dolenjska cesta Telefon št. 2951 Javnim nameščencem na desetmesečne obroke.

Splošne vesti.

IZREDNI OBČNI ZBOR UČITELJSKE TISKARNE.

Občni zbor se je vršil dne 8. decembra t. l. v mestni posvetovalnici v Ljubljani. Navzočih je bilo mnogo zadržanikov, ki so domala napolnili dvorano mestne posvetovalnice. Občni zbor je otvoril tč. predsednik tov. Engelbert Gangl, ki je povdarjal sledeče: Kot objektivni opazovalec dogodkov zadnjih let med učiteljstvom smatra za potrebno poudariti za učiteljsko stvarstvo sledeče načelne nujnosti: Učiteljska tiskarna mora postati neutralna gospodarska baza izven notranjih stanovskih borb; narodno in državno edinstvo ne more biti več izvor stanovske nesloge, ker je to že izvršeno dejstvo in zgodovinski fakt; načelno moramo stati na stališču, da ne politike v stanovske organizacije. Nadalje je izvajal, kako je prišlo do tega, da upravni svet ni sprejel 172 od pov. UJU prigašenih članov in je preložil to na izredni občni zbor. Učiteljsko stanovsko časopisje je preveč pisalo o zadrugi. Zavedajmo se odgovornosti. Požalozaj zadruga je težak. Valovi bojev izven zadruga so udarili tudi vanjo. Opravičujete, češ, da zadruga ne nosi po krivici učiteljskega imena. Omenja predvojne čase, ko se je hotelo izpremeniti ime in tudi neučitelje sprejeti v zadrugo. Edino pravo načelo je: mir, poštenost, previdnost. Delajmo vsi za zadrugo, ker delamo s tem zase. Danes najdemo več zaupanja izven učiteljskih vrst, kakor v učiteljskih. Opozarja na resnost položaja, na možnost rešitve in na odgovornost. Kaj imamo pričakovati od zadruga v bodočnosti? Zadruga bo gradila Konvikt in Učiteljski dom, omogočila bo izvrševanje njenih plemenitih namenov, bo gospodarska hrbenica stanovski organizaciji, omogočila bo specijalni študij sposobnim učiteljem v inozemstvu, omogočila bo učiti otrokom študij na visokih šolah, dala bo sredstva za podporo bolnim učiteljem, podpirala bo potrebe široke nacionalne prosvete. Kot predsednik zavaruje svojo vest pred javnostjo in zakonom, da ni v pravem času na vse opozoril. Usodne cocke padajo; pozabimo, kar je bilo, mislimo, kar naj bo. Volja do dela naj združi vse! Predlaga: I. Sestavi naj se odbor obstoječi iz po dveh članov iz obeh strani, ki naj odstrani vse zapreke za skupno delo. II. Občni zbor naj da nalog upravnemu svetu, da mora pozitivno v zsmislu čl. 4. zadrughih pravil sprejemati prijavitelne članove. — K besedi se oglasi kooperirani upravni svetnik Učiteljske tiskarne, nadzornik v pok. M. Košec, ki iznaša razne rekriminacije, katerega predsednik ponovno pozove k parlamentarnemu izražanju in k stvari. Izrekel se je, da je on proti sprejemu prigašenih članov. — Poverjenik UJU tov. Andrej Skulj povdarja, da je bilo pred zadnjim občnim zborom Učiteljske tiskarne sprejetih — tudi skupno prigašenih — okrog 40 novih članov nasprotne struje, in sicer takoj, brez izrednega občnega zbora in obotavljanja. Naj povedo tovariši kako opravičujejo pred svojo vestjo sedanje svoje postopanje, napram 172 članov UJU. — Predsednik nadzorstva Učiteljske tiskarne Iv. Šmajdek — ki ga je predsednik ponovno moral med občnim zborom pozivati k redu — je citiral uvodni članek zadnjega »Učit. Tov.«. — Nadzorstveni svetnik Učit. tisk. Anton Germek omenja tožbo Učiteljskega konviktov proti Učiteljski tiskarni in razmerje Učit. tisk. napram Tvornici učil in šolskih potrebščin. Zaradi raznih neosnovanih očitkov je predsednik izrekel nad tem grajo in je demonstrativno oddal predsedstvo podpredsedniku ter isto zopet prevzel šele ob koncu govora. Govornik se je izrekel proti sprejemu — Tovariš Josip Kobal je orisal postopek Učiteljskega konviktov, kako se je trudil mirnim potom rešiti vse, a ker s strani tiskarne ni bilo potrebne uvidevnosti, je bilo društvo v varstvo svojega premoženja in v svrhu razbremenitve premoženja, primorano nastopiti sodno pot. — Predsednik Gangl pojasni položaj tiskarne v tej zadevi. — Podpredsednik Učiteljske tiskarne Anton Likozar opisuje dogodke zadnjega občnega zbora in kooperacije v upravni svet ter omenja Tuš. Izjavlja, da bo glede sprejema glasoval tako, kakor bo sklenil občni zbor. — Tov. Rad o Grum zavrača vse očitke glede Tvornice učil ter izjavlja, da bo vse neresnične trditve »Edinstva« pokazal v pravi luči v »Učiteljskem Tovaršu« ter orisal vse dogodke in odgovorne osebe. — Nadzornik Šumer H. izjavlja, da se sicer kot nadzornik ne sme vmešavati v spore vprašanja učiteljstva, da pa predlaga zaupnico sedanji upravi. — Tov. Mlekuš V. izjavlja, da izvajanja I. Šmajdeka, da bi se on kot predsednik Ljubljanskega učiteljskega društva na zadnjem zborovanju izrazil o »ven metanju«, niso resnična. — Tov. Iv. Dimnik povdarja, da se je maja leta 1926. v nasprotne strani izrečno povdarjalo od vodilnega člana, da mora spor priti tudi v gospodarsko podjetje in bo prišel še drugam. Izvajal je, da pa to ni vzrok sedanji krizi, temveč so vzroki gospodarskega značaja, ki segajo precej nazaj, za kar je navajal dokaze ter je orisal tudi sedanji gospodarski položaj, kakor ga je podal ravnatelj Zveze slovenskih zadrug. Iz tega ozira je vodstvo pov. UJU tudi danes na stališču, da revidira sta

lišče glede prijavljenih članov. — Nato je občni zbor prešel h glasovanju o I. Ganglovim predlogu, da ima upravni svet pri sprejemanju članstva postopati pozitivno po § 4. zadrughih pravil. Poverjenik tov. Andrej Skulj je izjavil, da je sicer za tak postopek, z ozirom na prijavnice pa je pomno vprašati vse poedince, ki naj se osebno izjavijo, če se vztrajajo pri svoji prijavi. Podal je tozadevno oficielno izjavo. Predlog tov. Gangla je bil sprejet z glasovi članov UJU in nekaterih nasprotnih članov. — Nato je prešel občni zbor h glasovanju o drugem Ganglovim predlogu glede štiričlanskega odbora. Pov. tov. A. Skulj je izjavil, da je v načelu za predlog, da pa meritorno za razprave in nominiranje članov nima pooblastila. Podaje pa sledečo izjavo v tej zadevi: Poverjeništvu UJU — Ljubljana izjavlja, da pozdravlja vsak korak k popolnemu stanovskemu zedinjenju slovenskega učiteljstva, da pa ne more vezati tega načelnega vprašanja z vprašanjem gospodarskega značaja, kakršno je vprašanje rešitve v uspevanju Učiteljske tiskarne. Učiteljska organizacija mora varovati v prvi vrsti lastne interese in ne more teh podrediti interesom Učiteljske tiskarne. Njeno stremljenje gre za odpravo dosedanjega kvarnega razmerja med organizacijo in podjetjem Učiteljska tiskarna. — Predsednik Gangl izjavlja, da nalaga vso odgovornost za nadaljnji potek občnemu zboru, na kar pada pov. tov. Andrej Skulj še sledečo izjavo: »Poverjeništvu UJU — Ljubljana je storilo vse, kar je bilo mogoče, da ostanejo njegovi člani zvesti našim gospodarskim podjetjem in jih z vso možnostjo podpirajo. Podvzeli smo vse, kar je bilo v naši moči, da zasiguramo miren razvoj in napredek gospodarskih institucij ter se trudili, da pridejo v vodstvo zmnožni zastopniki, ki bodo imeli zaupanje vsega učiteljstva. Vsled neuspeha naših prizadevanj in kritičnega gospodarskega stanja, do katerega je bilo dovedeno gospodarsko podjetje Učiteljska tiskarna, odklanjamo vsako odgovornost napram našemu članstvu in javnosti.« — S tem je bil občni zbor zaključen.

J. C. KOTAR drogerija, parfumerija
Ljubljana, Sv. Petra c. 19

— Za vstop v Učiteljsko tiskarno prijavljenim članom naznanja poverjeništvu, da prepušča vsakemu poedincu odločitev, ako še vztraja na prijavi ali ne. Poverjenik je na izrednem občnem zboru zahteval, da se upošteva tozadevne izjave poedincev in da se vsi prijavitelci ponovno vprašajo in izjavijo glede veljavnosti prijavnice. — Poverjeništvu UJU — Ljubljana, dne 12. decembra 1927.

— Utiski predsednika UJU tov. Vlada Petroviča iz zadnje seje širjega sosveta v Celju. Predsednik UJU tov. Vlada K. Petrovič opisuje v zadnji »Narodni Prosveti« potek seje širjega sosveta pov. UJU — Ljubljana v Celju dne 27. novembra t. l. O poteku debate o Učiteljski tiskarni pravi: »Razprava je tekla mirno in dostojanstveno.« Ob sklepu pravi: »Pri osemurnem delu na tem zboru nisem čul ni enega vzklika, ki bi ne bil primeren učiteljem, ni enega protesta, ki bi kazal osebno mržnjo ali kaj sebičnega; vse je bilo na svojem mestu, kakor je na svojem mestu organizirana borba, ki jo vodi slovensko učiteljstvo za svoj stan in organizacijo.«

— Predlog ministrstva prosvete za revizijo uradniškega zakona. Na osnovi mnenj posameznih ministrstev je minister pravde dr. Dušan Subotič določil novo komisijo za izgotovitev novega načrta Uredbe o izpodbijanju in dopolnitvah zakona o uradnikih in ostalih državnih uslužbencah civilnega reda. Novo komisijo tvori: Laza Urošević, sodnik kasacijskega sodišča in Milan Strundžalič, sodnik kasacijskega sodišča in Stojan Lazič, tajnik kasacijskega sodišča. Komisija ima nalogo, da prouči mnenje posameznih ministrstev in vnovič izgotovi načrt uredbe v smislu čl. 326. finančnega zakona za leto 1927./28., ki določa: 1. Prejemki uradnikov in uslužbenecv se smejo, upoštevanje za osnovo dosedanjih razdelitev, regulirati po važnosti in odgovornosti službe, ki jo izvršujejo posamezni uradniki, kakor tudi trajanje službe s pripombo, da se kredu določeni v proračunu za te izdatke, ne smejo prekoračiti. 2. Odredbe o pokojninah se morajo izpremeniti in izpopolniti tako, da se na eni strani prepreči neupravičena obremenitev države, na drugi strani pa je treba varovati pravice onih državnih uradnikov in uslužbenecv, ki so doslužili odnosno v državni službi postali nesposobni za delo. V tem pravcu bo komisija izpopolnila določbe, ki govore o pogojih za doseg pokojnine. Ta izpopolnitev pa se ne bo nanašala na uradnike, ki so bili upokojeni pred uveljavljenjem te uredbe. 3. Disciplinarno postopanje se lahko izpremeni in izpopolni v toliko, da se lahko pristojnost za disciplinarno postopanje prenese na posebna disciplinarna sodišča, ki se bodo ustanovila za posamezna ministrstva, s tem da bo v gotovih primerih za največje kazni kompetenten Državni svet. 4. Predpišejo se predhodne določbe potrebne za izvršitev teh dopolnitev in izprememb. 5. Uredba o razvrstitvi državnih uradnikov in uslužbenecv civilnega reda kakor tudi prometnih uradnikov se naj skupno z določbami zakona, ki so z njo zvezi, izpremeni in izpopolni tako, da se odstranijo vsi nedostatk, ki so se pokazali v praksi. — V prihodnji številki prinesemo predlog ministrstva prosvete, kakor ga je g. minister prosvete predložil g. ministru pravde.

ANKETA O GOSPODINJSKEM NADALJEVALNEM ŠOLSTVU V LJUBLJANI

dne 28. decembra t. l.

Po sklepu odbora pov. UJU za nadaljevalno šolstvo sklicujemo to anketo z namenom, da se razgovorimo o pomenu in nalogah gospodinjske nadaljevalne šole, da ugotovimo svoje programatične zahteve glede nje in da dobijo one tovaršice, ki so pripravljene v svojem službenem kraju ustanoviti in voditi gospodinjsko šolo, nekaj navodil glede snovanja, vzdrževanja in ureditve teh šol.

Debata se bo vršila na osnovi dveh referatov, od katerih bo eden obdelal idejno in organizacijsko plat zadeve, drugi pa praktično uredbo pouka in učni načrt.

Anketa je predvsem namenjena tovaršicam iz ljubljanske oblasti, ker nameravamo sklicati za mariborsko oblast ob primerni priliki posebno anketo.

Vabimo vse tovaršice, ki imajo resno voljo pomagati nam pri realizaciji našega delovnega programa in ki se zanimajo za stvar, da se zanesljivo udeležijo ankete — zlasti še one, ki so obiskovale kak gospodinjski tečaj ali imajo že praktične izkušnje pri gospodinjskem pouku.

Začetek ob 9. uri v šoli na Grabnu, Cojzova cesta 5.

ODBOR POV. UJU ZA NADALJEVALNO ŠOLSTVO.

Volno, bombaž za strojno pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA, Stari trg 12, Židovska 4

— Prosvetni program za našo državo. »Narodna Prosveta« poziva v uvodnem članku zadnje številke učiteljstvo in organizacije, da uveljavijo svoja stremljenja glede državnega prosvetnega programa. V komisiji za sestavo prosvetnega programa, o kateri smo poročali zadnjič, je tudi predsednik UJU tov. Vlada K. Petrovič. Delovni program komisije je sledeč: 1. Katerete šole so potrebne, 2. v kakšnem medsebojnem razmerju naj bodo poedine panoge šol, 3. prilagoditev enotnega šolskega načrta krajevnim razmeram, 4. ali naj se vse šolstvo podredi prosvetnemu ministrstvu ali pa naj ostanejo strokovne šole še nadalje pod kompetenco resornih ministrov, 5. splošna kulturna orientacija našega šolstva, za padna (francoska) ali severna (nemška), 6. ali naj bo šolstvo urejeno v nacionalnem duhu ali v duhu Društva narodov, 7. šola in cerkev, 8. ženska izobrazba, 9. demokratizacija šolstva in sodelovanje javnosti, 10. zašedno šolstvo s posebnim ozirom na manjšinsko šolstvo, 11. pisava (latinica ali cirilica) in narečje, 12. skrb za slabo in zapuščenodeco, 13. šolska mladina izven šole, 14. pobijanje analfabetizma in potovalni tečaji. — Podrobno je komisija zavzela sledeče stališče: Osnovno šolstvo: Pouk naj se razširi na dobo osmih let. Osnovne šole naj se razdelijo na nižji in višji oddelek. Dočim bi bil nižji oddelek prilagojen krajevnim razmeram, bi bil višji oddelek po vsej državi enoten. Sistem višjih oddelkov naj bi se izvedel že s prihodnjim šolskim letom. — Meščanske šole: Meščanske šole naj se otvorijo v vseh gosto naseljenih krajih ter naj omogočijo kar največjo razbremenitev gimnazij in ostalih srednjih šol. Obstoječe meščanske šole naj bi se primerno reformirale. Prehod iz meščanske šole na srednjo šolo naj bi bil omogočen le učencem, ki so dovršili meščansko šolo z odličnim uspehom, in še potem le na podlagi sprejemnega izpita. — Učiteljska: Učiteljska naj se temeljito reorganizirajo. Študijska doba naj se razširi na pet let; v prvih treh letih bi se poučevali splošni predmeti, v zadnjih dveh pa predvsem pedagoški in strokovni. Važnost je treba polagati na usposobljenost za prosvetno delovanje med narodom in na poljedelske panoge. Absolventi učiteljskih bi po dveh letih praktičnega pouka polagali izpit in se šele nato nastavili kot samostojni učitelji. Učiteljska naj bi obstajala v večjih kulturnih centrih in naj bi bila združena z internatom. Poučevati bi smele na učiteljskih le najboljše učne moči. — Višje pedagoške šole naj ostanejo neizpremenjene v sedanji razdelitvi, služijo pa naj višji izobrazbi meščanskošolskih in srednješolskih učiteljev. — Strokovne šole naj se po mišljenju komisije podražajo in po možnosti razdele po strokah. Pouk naj se vrši med tednom in ob delovnem času, nikakor pa ne zvečer, ko so vajenci izmučeni in nesposobni za duševno delo. — Univerze: Komisija je izrazila mnenje, da to vprašanje ne spada v njeno kompetenco, ker ne služijo univerze splošni izobrazbi, marveč znanstvenemu delu. — Pouk slovensčine in srbohrvaščine. Slovenska člana komisije profesorja dr. Prijatelj in dr. Sušnik sta izrazila željo, naj bi se na slovenskih šolah poučevala srbohrvaščina v dosedanjem obsegu, istočasno pa naj bi se tudi na srbohrvaških šolah v enakem obsegu uvedel pouk slovensčine, ker bi to gotovo v veliki meri služilo medsebojnemu spoznavanju in narodnemu ujedinenju. V debati so skoro vsi govorniki v načelu soglašali s tem predlogom, vendar pa so nekateri navajali tudi razne pomisleke, tako da še ni prišlo do nikakega konkretnega sklepa.

20% si prihranite na izdelkih pri nabavi raznih pletenin, modernih damskih oblek in bluz, perila, rokavic, nogavic, kravat, čepic, dežnikov, damskih torbic, listnic itd. v modni trgovini

Peter Šterk nasl.

Miloš Karničnik

Ljubljana

Stari trg 18

NOTE

za petje, klavir, violino
i. t. d. za solo in domZa naročilo
zadošča dopisnica.**dobavlja po najnižji ceni
(Gg. učitelji poseben popust).
„MATIČNA KNJIGARNA“
LJUBLJANA.**

Oblačilnica za Slovenijo v Ljubljani, Miklošičeva 7 daje p. t. učiteljstvu blago na obroke po brezkonkurenčnih cenah in brez vsakih pristojbin, le proti predložitvi legitimacije. Pri veliki izbiri manufakturnega blaga, najdete primerna darila za Miklavža, Božič in Novo leto.

— Deputacija šolsko upravnega odseka pov. UJU pri prosvetnem šefu inspektorju g. dr. Capudru. Pretekli teden v ponedeljek se je zglasila pod vodstvom pov. Andreja Skulja deputacija šolskega upravnega odseka pri prosvetnem šefu. Šolski upravni odsek je sklenil, da naj deputacija intervencira v zadevi rokotvornega pouka, v zadevi krajevnih šolskih odborov za večja mesta in v zadevi oblastnega šolskega nadzornika. Z ozirom na vesti o ukinitvi rokotvornega pouka s strani ministrstva je g. inspektor izjavil, da mu o nameri sicer ni ničesar znana, a bo napravil svojo predstavko na ministrstvo, ker taki pretresljaji med šolskim letom niso šolskemu v korist. V zadevi krajevnega šolskega odbora za večja mesta se je strinjal s predlogom. Razrešiti je vprašanje ali naj ima vsaka šola svoj krajevni šolski odbor, ali naj bo skupen za vse šole. Ako naj ima vsaka šola svoj krajevni šolski odbor, kakor v Beogradu po čl. 14. uredbi, bo treba delovati za izprmembo uredbe v tem zmislu. Glede oblastnega šolskega nadzornika je označil stališče prosvetne uprave, da namerava zasesti to mesto s srednješolskim profesorjem, ki bo imel to zadevno strokovno avtoritativno sposobnost ter širši vpogled tudi v vnanje šolstvo. Predsednik šolskega upravnega odseka tov. Štrkelj je povdaril, da si organizacija ne more osvojiti tega stališča, ker imamo med 3000 učitelji pač tudi sposobno osebo za to mesto. Stojimo na stališču, da naj bo na čelu osnovnošolske uprave strokovnjak iz vrst osnovnošolskega učiteljstva. Podvzeti bo treba tudi druge korake, da si ohranimo to mesto. Tov. J. Polak je povdaril, da je to že drugi udarec, ki ga pripravljajo sedanja prosvetna uprava proti osnovnemu šolstvu in organizaciji. S stališčem uprave nikakor nečemo prenehati z borbo za uveljavljanje svojega stališča. Tov. Dimnik je omenjal, da je pov. tudi predlog predsednikov okrajnih učiteljskih društev glede kandidatov za to mesto, ki ga je oddalo g. šefu, predložilo centrali UJU potom katere bomo skušali varovati svoje stališče. Poverjenik tov. A. Skulj je utemeljeval stališče organizacije. G. šef je povdaril, da naj se ne smatra to kot udarec proti organizaciji, ker si mora prosvetna uprava ohraniti proste roke pri nameščanju upravnih oseb na vodilna mesta. — V konkretnem slučaju je nadalje g. šef ugotovil stališče prosvetne uprave, da smatra v smislu zadnje odredbe komisije za tolmačenje čin. zak., nameščanje po čl. 71. kot stalno mesto in je zaradi tega iznova razpisal na ta način prosta mesta.

TVRDKA F. IN I. GORIČAR, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 29

priporoča cenj. učiteljstvu perilo za gospode in dame, lastnega izdelka, vseh vrst damsko in otroško konfekcijo, razno manufakturno blago za obleke in perilo, trikotarje, platenine in druge modne predmete.

Pri večjem nakupu olajšani plačilni pogoji!

Pralnico, likalnico in bogato izbiro vsakovrstnega perila, kakor tudi nogavic in žepnih rut priporočila po nizkih cenah**Hed. Šarc, Ljubljana, Selenburgova ulica šte. 5.**

— Seja poverjenikov UJU se vrši 18. decembra 1927 v Brodu na Savi. Dnevni red: 1. Poročilo poverjenikov o delu v tekočem poslovnem letu. 2. Realizacija sklepa pov. VII. skupščine v Skopljju. 3. Tekoči posli Izvršnega odbora UJU. 4. Vprašanja in predlogi. Ako ima kako okrajno učiteljsko društvo poseben predlog, naj ga takoj pošlje poverjeničstvu v Ljubljani.

— Duhovna revolucija slovenskega osnovnošolskega učiteljstva — pod tem naslovom orisuje g. Lojze Ude v 2. številki letošnje »Mladine« dogodka zadnjih let osnovnošolskega učiteljstva. Učiteljstvo priporočamo, da prečita mnenje tujega opazovalca o našem pokretu. Uprava »Mladine« je v Ljubljani na Miklošičevi cesti št. 4.

Nogavice, rokavice, platenine, bluze, kravate itd. po najnižjih cenah vedno v največji izbiri

F. M. Rozman, Ljubljana, Židovska 7.

— Ne prezrite, ampak čitajte! Mnogi tovariši in tovarišice se obračajo za posojilo na Učiteljski konvikt v Ljubljani. Vsem tem in takim sporočam, naj se obračajo s svojimi prošnjami na hranilnico in posojilnico Učiteljskega konvikta v Ljubljani, ki daje posojila. Za odgovor pa naj vselej pošljejo 5 Din v znamkah, ker jim sicer posojilnica ne odgovori.

HOTEL TRATNIK Ljubljana, Sv. Petra c. 25
Priporočila lepe zračne sobe.

— Ferijalno zborovanje se radi ovir preloži na petek 30. decembra ob 11. uri pri »Zamorcu« v Mariboru. — Mrovlje.

— Učiteljska društva in posamezniki v mariborski oblasti prosijo Učit. dom v Mariboru, da poravnajo članarino za 1. 1927., ako tega še niso storiili. Leto se nagiba h koncu in ga bode treba zaključiti tudi v poslovnih knjigah U. D. Če kdo rabi položnice, naj sporoči in prejme jo. Članarina znaša 20 Din.

— Na osnovni šoli v Mokronogu se otvori vzporednica.

— Nevezanih 15 letnikov »Popotnika« (1900.—1914. l.) prodaja šolski upravitelj v Borovnici.

— Priporočilo. Cenj. člane in šolska vodstva opozarjamo na današnji inserat tvrdke IGN. VOK. Ljubljana, katera ima splošno znano najboljšo šivalne stroje v zalogi po ugodnih cenah in plačilnih pogojih. Več in inserat.

— Opozarjamo na inserat tvrdke ROŽMAN in prosimo, da se p. n. učiteljstvo pri nakupu sklicuje na n. j.

**M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana
Sv. Petra cesta 12.**

Damam iz dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las, v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del se priporoča

Iz Zveze državnih nameščenecv za Slovenijo.

—z Strokovni svet organiziranega državnega nameščenstva v Sloveniji. Podpisana Zveza sklicuje v zmyslu sklepa 3. odbora seje z dne 22. novembra t. l.

na nedeljo, 18. decembra 1927

STROKOVNI SVET

(čl. 17. pravil), ki se bo vršil v sejni dvorani mestnega magistrata. Začetek ob 9. uri.

Dnevni red:

1. Nagovor načelnikov.
 2. Pregled Zvezinega delovanja v času od 25. septembra do 15. decembra 1927. (Poroča tajnik).
 3. Glavne smernice izpreminjevalnih predlogov, ki jih je stavila Zveza k zakonu o civilnih uradnikih in ostalih drž. uslužbenecih. (Poroča fin. tajnik g. dr. Stegenšek).
 4. Določbe predloga finančnega zakona za leto 1928./29. v zvezi z interesi državnih nameščenecv. (Poroča tajnik).
 5. O vprašanju bolniškega zavarovanja za državne nameščence. (Poroča fin. tajnik g. dr. Stegenšek).
 6. Došli predlogi in nasveti.
- z Protiv »Prosvetnemu birou«. »Naš glas« glasilo Zveze državnih nameščenecv prinaša oklic proti »Prosvetnemu birou« ter posredovanjem v uradnih zadevah proti plačilu.

Največja izbira krasnih bluz in otroških oblek
KRIŠTOFIČ - BUČAR, LJUBLJANA, Stari trg.

Pokret učiteljc.**TOVARIŠICAM!**

»Društvo učiteljc v Ljubljani« ima svoj redni občni zbor o božičnih počitnicah dne 27. decembra t. l. ob 9. uri dopolne na šentjakobski šoli s sledečim vzporedom:

1. Poročilo funkcionarj.
2. Poročilo gđnice. Jerice Zemljanove o kongresu gospodinjstkih šol v Rimu.
3. Organizacija našega bodočega dela.
4. Volitve.
5. Slučajnosti in predlogi.

Popolne ob ¼4. uri priredi »Ženski pokret« sestanek v damski sobi kavarna »Emonca«, na katerem bo predavala gđna. Alojzija Štebi »O nalogah in delu žene v občini«.

Vabimo vse tovarišice ki imajo dobro voljo in razumevanje za veliko kulturno nalogo, ki nas čaka, in koje rešitve se upravičeno pričakuje od nas. »Društvo učiteljc« naj postane središče, kamor naj se stekajo plemenita stremjenja vseh tovarišic, ki se zavedajo, da z izpolnjevanjem suboparnih uradnih predpisov in z zadoščanjem ozkih osebnih interesov ne more biti izčrpana naloga učiteljice. Ako se zavedamo, da nismo bile vzgojene ne kot žene, ne kot učiteljice, da postanemo vredne sodelavke mož pri ustvarjanju splošnih življenjskih razmer, potem je tem večja naša dolžnost, da s samoizobrazbo nadoknadimo zamujeno, da dvignemo sebe, če hočemo dvigati druge, če hočemo vzgojiti novo žensko generacijo ki bo gradila temelje boljši narodovi bodočnosti. Naši tovarišic z nami vred gledajo veliko neobdelano polje, ki čaka prirodnih, razumnih delavk, in nam prepuščajo popolno svobodo, da samostojno organiziramo in izvedemo svoje sspecijelno žensko delo. Občni zbor o Božiču bo pokazal, ali smo zrele za to — ali pa bomo zamudile čas in priliko in počakale raje močnejših tovarišic, da nam bodo odkazali delo, ki ga bomo vršile pod pritskom marljivo — skromne in pohlevne podjalke, nezmožne pojmiti, a še manj izvršiti veliko

nalogo, ki bo ostala nerešena, dokler se v svobodni, samostojni odločitvi ne strnejo vrste zavednih kulturnih delavk k pogumnemu, smotrnemu delu.

Za »Društvo učiteljic v Ljubljani«:

Milka Umberger,
t. č. predsednica.

Smučarji na, dilce!

toda samo v »BRAJERJEVIH« sspecijalnih smuških čevlji. V zalogi vse vrste sportnih čevljev, »gozderji«, lovske itd. — Cene najnižje pri J. BRAJER, Breg 1.

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

—oio Pojasnilo. Ker se je neki krožek obrnil za pojasnilo o medsebojnem razmerju izobraževalnih krožkov, okrajnih društev, osrednjega izobraževalnega odbora ter poverjeničstva, bodi povedano o tem sledeče: Osrednji izobraževalni odbor (Oio) je pomozna edinica poverjeničstva, ki je v njem zastopano po dveh članih iz ožjega sosvetja. Vsi sklepi Oio postanejo obvezni po naknadni odobritvi poverjeničstva. Vsi predlogi, navodila in nasveti, ki izhajajo iz Oio, naj se smatrajo kot izraz volje poverjeničstva, izvršiti sklepe delegacije glede smotrene organizacije učiteljske samoizobrazbe. Prave edince tega dela po vsej Sloveniji so pa izobraževalni krožki, in to v smislu razmotrivanj prvega izobraževalnega tečaja v Ljubljani. Zato se obrača Oio neposredno na krožke in ne na društva. Tako posredovanje bi delo le oteževalo in zavlačevalo. Ker pa vemo, da smo še daleč od ideala, da bi se vse članstvo razdeljeno po krožkih, tudi res udeleževalo krožkovih sestankov, se je predlagala v okrožnici o reformi društvenega delovanja za vzporedne zborovne stalna točka o samoizobrazbi. To poročilo pada vedno društveni referent za samoizobrazbo. Zato pošilja Oio vsakemu društvenemu odboru, kakor sklicateljem krožkov, za referenta vsa ona navodila, ki veljajo za krožke. Istočasno pa je treba, da vsak krožek poroča glavne točke vsakega svojega sestanka, razun osrednjemu izobraževalnemu odboru, tudi svojemu društvenemu referentu. Poročilo o sestankih je izdelati torej v dveh izvodih. Naloga društvenega referenta je, da poda poročilo o izvršenem izobraževalnem delu v svojem okraju ter da informira tudi ono učiteljstvo, ki ne poseja krožkovih sestankov, o vsebini študija po krožkih. Na ta način bomo dosegli vsaj deloma, da bo vse organizirano učiteljstvo informirano o tem važnem delu, zainteresirano zanj ter tako pritegnjeni k njemu polagoma vsi, ki so sicer dobre volje, a stoji ob pričetu še precej skeptično ob strani. — Pri tej priložnosti še majhno opazko. Krožki naj se imenujejo »izobraževalni« in ne »pedagoški«, ker je pedagogika le en del izobraževalnega programa, ki si ga je organizacija postavila. Ni namreč zadnji in najmanjši pomen krožkov tudi v tem, da se bodo v njih razpravljala važna organizatorična vprašanja, kar bo zelo poglobilo pravo razumevanje vsega našega organizatoričnega dela.

—oio Priročna knjižnica. Glede nabave priročne knjižnice, ki je navedena v prvem zvezku naše izobraževalne knjižnice, je stavljanje na zborovanju ljubljanskega učiteljskega društva referent za samoizobrazbo tov. Polak zelo umesten predlog, da bi si mnogo šol lahko nabavilo to knjižnico iz dotacije krajevnih šolskih svetov. Na ta način bi imeo učiteljstvo dotične šole knjige vedno na razpolago, kar bi zlasti koristilo novodošlemlu mlademu učiteljstvu. Priporočamo zato lokalnim učiteljskim konferencam, da si ta predlog osvoje in čimprej uresničijo.

—oio Učiteljska samoizobrazba:

13. Loški krožek je zboroval 2. oktobra t. l. v Starem trgu. Tov. Dolgan je govoril o načinu diskusije in vzpodbujal ustanavljanje deklinskih krožkov. V Novi vasi deluje krožek, ki se ga udeležuje 45 deklet. Udeležencev 10.
14. Krožek v Cerkljah ob Krki se je sestlal 10. novembra t. l. Razpravljal je o potrebnih formalnostih glede dela po krožkih. Prihodnji sestanek se je določil na 17. dec. Udeležencev 10.
15. Loški krožek je zboroval 20. novembra v Starem trgu. Tov. Dolgan je razlagal načrt delovne šole za prvi razred. Udeležencev 11.
16. Krožek v Velenju je zboroval prvič 24. novembra. Razpravljal je o pomenu in važnosti učiteljske samoizobrazbe ter o potrebi reforme osnovne šole. Povdarjal je potrebo reforme učiteljske in prevodov važne pedagoške literature iz inozemstva. Udeležencev 12.
17. Žužemberški krožek se je sestlal 1. decembra. Razpravljal je o pomenu krožkov, o šolah na Ruskem ter o okrožnicah glede izvenšolskega dela. Udeležencev 14.
18. Krožek Braslavčev je zboroval 4. decembra. Razpravljal je o kmetijstvu na osnovni šoli (podrobni učni načrt) ter o zgodovini liberalizma. Udeležencev 9.

Za zajutrek
— za južino
je najboljša ržena
žitna kava

Žika**Naša gospodarska organizacija.**

DRUŠTVO UČIT. SAMOPOMOČ
V LJUBLJANI.

Na temelju § 12. društvenih pravil
sklicujemo**IZRREDNI OBČNI ZBOR**

na dan 28. decembra 1927. Pričetek ob
10. uri. Zborovalni prostor na drugi
mestni deški osnovni šoli v Ljubljani
(Cozov graben).

Dnevni red:

1. Društvena poročila.
 2. Podpore članom v boleznih.
 3. Prememba pravil.
 4. Slučajnosti.
- Morebitne predloge sprejema društvena uprava do 20. decembra 1927.

Društveni odbor.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3

Izdolovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija — Zaloga DMC in vseh potrebnih za vezenje.

Pevski zbor UJU učiteljstva.

—pev. Prihodnji pevski tečaj se bo vršil za ženski zbor v soboto 17. in v nedeljo 18. decembra. Začetek v soboto ob 3. uri v Glasbeni Matici.

TEŽAVE PEVSKEGA ZBORA.

(M. Bajuk.)

Vsak začetek je težak; tega smo se ob ustanovitvi pevskega zbora prav dobro zavedali. V številnih večernih sejah, ki smo sklepali v njih o ciljih in o organizaciji zbora, nam je bil skoroda glavni predmet: katere težave se nam bodo stavile na pot in kako jih bomo premagali. Verjemite mi, da so bili gg. tovariši v odboru naravno ženialno iznajdljivi v raznih težkočah, ki so nam jih postavili pred oči navadno v primerno povečani obliki! Vse smo pretresli in se lotili stvari: ne z mladeniško nepremišljenostjo in lahkomišljeno neizkušnostjo, temveč s trezno prednostjo in primerno previdnostjo. Pretresli smo do dna vse težave, ki so bile po naših mislih mogoče, preiskali njihove nevarnosti in že naprej iskali in našli sredstva, s katerimi bi jih mogli o priliki zmanjšati ali odstraniti. Zato nas ni iznenadila nobena stvar, kar smo jih dosežaj doživeli, račun nas je varal le v enem slučaju: ljubljansko učiteljstvo se ni odzvalo v primernem številu k članstvu in pri njem nismo našli podpore glede na prenočitve članov, kar smo pač upali. A v dobro bodi povdarjeno, da je pa ljubljansko učiteljsko društvo menda prvo sprejelo predlog o podpornini z navdušenjem brez vsakršnega ugovora. Torej tudi pozitivno stališče.

I. Prvi naš strah je bil v tem, ali se bo na oklic Društva učiti glasbe oglasilo kaj članov ali ne. Jaz nisem nikdar o tem domnil. Da bo pa začetek počasen, o tem sem pa bil prepričan. Takoj na prvi poziv se je prijavilo nad 50 članov, a ti so bili iz daljnih krajev. Kdo ve, ali vedo, ali so si v svesti velikih žrtv, ki jih bo zahtevala disciplina zbora od njih. V tem oziru je bilo pojmovanje pač različno. K prvi vaji jih je precej prišlo le pogledat, kako bo. Izpolnili so predložene »prijave«, a od tu dalje jih nismo več videli: odšli so brez slovesa, brez obvestila, ali bodo še prišli, ali nikoli več. Eden ali drugi je pač vzel, da je lepše zginil, note seboj, a te note ima še sedaj doma »za spomin«!

Tako je število prijavljenih članov padalo na eni, a se izravnavalo na drugi strani. Ker so se priiglašali polagoma novi člani. Ta proces menjave se je vršil v takem obsegu, da je dosegel zbor, zdi se mi tako — do 120 priiglašanih članov. Od teh jih je prišlo nekaterikrat nad 43 k vaji in jih je nastopilo pri prvih dveh koncertih nad 80. Težava je pa bila ta izmena članov za vaje. Vselej je nekaj starih zmanjkalo, zato pa prišlo nekaj novih. Vendar se je to fluktuiranje sedaj tako skoro bi smel reči že — ustalilo, da je trdni temelj zbora popolnoma stabiliziran in ni pričakovati da bi od teh 70 starih pevcev in pevke še kateri brez vzroka odstopil. To se pokaže pri vsaki težavi ki nastopi v zboru, ker nočejo ti navdušeni pevci — še bolje moram reči te pevke — nič slišati o kakih dvomih v bodočnost. Ta prva in glavna težava je torej — upam prav za trdno — enkrat za vselej v kraju. (Dalje prihodnjič.)

Razpisi služb.

—r Uradno se preklicuje, razpis službe šolskega upravitelja in ene službe za učiteljico na osnovni šoli pri Sv. Juriju pod Kumom, srez Krško ter razpis ene službe za učiteljico v Vodich, srez Kamnik.

Društvena zborovanja UJU.**50 %.**

Pedeset od sto članstva se je udeležilo zborovanja ljubljanskega učiteljskega društva 6. t. m. — niti ne polnih petdeset odstotkov. In niti teh petdeset od sto ni moglo vzdržati do konca, zbežali so, predno se je zborovanje zaključilo.

To dejstvo je ubožnostno pričevalo, kakršnega si more dati stan v katerem je polovica brez lastnega prepričanja, brez smisla za karkoli in tudi za šolo samo. Imaj

mo v Sloveniji društva, katerih člani prihajajo po štiri ure daleč po gorskem svetu peš k zborovanjem. V Ljubljani je polovica društvenikov, ki ne pridejo blizu! Kdor vidi to, ve ne le, zakaj je učiteljstvo nekadaj protestiralo proti »Hlapcem«, ampak razume tudi, zakaj jih je Cankar pisal. Stan, v katerem je stanovska zavest pod ničlo, ne more pomenjati nič niti v javnosti, v slovenski kulturi, niti v vzgojstvu in v šoli.

Ta trditev ni kleveta. Nikjer ni več zavljanja in krika proti organizaciji, kakor v Ljubljani. Tu je sedež gonje proti poverjeništvu, tu je leglo razkola, ker da organizacija ne dosega uspehov, ker da ne varuje učiteljskih in šolskih interesov. Proti komu vpijete, tovariši, pripadniki istega stanu? Proti sebi! Kdo je organizacija, če niste vi sami. Kako in v čigavem imenu naj nastopajo organizacijski funkcionarji, če ni za njimi članstva, ki jim daje številno in moralno moč? Ali naj se sklicujejo na voljo onih, ki jih ni k društvenim zborovanjem? Na odločnost njih, ki z zborovanjem beže? Na stanovsko zavednost takih, ki se najrajši skrivajo v motne vode?

Učiteljstvo, ki ne ve, da je od njega samega najprej odvisen njegov gmotni in pravni položaj ter kolikor toliko tudi usoda šolstva, je udarjeno z neozdravljivo slepoto. Stan, ki ne vidi, da se more vzdržati in obraniti le z naporom vseh svojih najboljših sil, s skupnim naporom, ki se imenuje organizacija, tak stan ima eno edino pot pred seboj: pot navzdol. Njegov ugled mora pasti, njegov pomen in njegov družabni in gmotni položaj morata opešati ter se končno zrušiti pod stopalom političnih strank. Učiteljstvo mora zapraviti — brez ugleda in brez smisla za organizacijo — vso svojo samostojnost, mora postati žoga v dnevnem vrvežu, podajatelj v strankarskem boju, igrača v rokah tujih denarnih interesov. V tem pogledu ima slovensko učiteljstvo dovolj in preveč žalostnihkušenj, toda vse kaže, da ga niso prav nič izučile. Ako bomo gluhi in slepi za preteklost, tovariši, pripravimo se na to, da bo bič še vse huje plesal po naših plečih! Tedaj ne bo več časa za rekriminacije! Vedeli bomo, da smo sami krivi, kar se godi, in tolažiti se bomo morali edino le s tem, da smo zaslužili!

Navesti bi mogli dokaze za to. Ako osnovnošolskega učitelja odpravijo dan za dnem bolj, ako vsi ugovori nič ne izdajo, ako se protesti celo disciplinarno zasledujejo, ako se nam obeta odstranjenje še z onih redkih višjih upravnih mest, ki jih do danes zaseda učitelj, kdo je kriv vsega, če ne v prvi vrsti mi sami. Če bi imeli enotno organizacijo iz enega kova, ki bi vedela, kaj hoče, ne bi bilo omalovaževanje učiteljstva tako lahko. Če bi učiteljstvo pomenjalo le kulturno nekaj več kakor pomenja, ne bi nas dan za dnem poniževali. Organizacija, ki ni organizacija, stan, ki ni niti enoten, niti stanovsko zaveden, ne more nikjer odločno zastopati svojih pravic. Kdor nastopa v imenu takega stanu, doživlja le grenke trenutke pred vsemi, ki količkaj odločujejo o tem stanu. Slovenskemu učiteljstvu takih trenutkov ni bilo treba!

Poleg stanu pa trpi tudi vse šolstvo. Ako le kje, se to vidi v Ljubljani. Spričo dolgoletnega komisarjevanja propada tu vse, kar se je včasih s posebnim ponosom in z velikimi stroški ustvarilo za ljudsko obrazbo. Propadajo šolske stavbe in njih oprava, propadajo dragocena učila, propadajo pouk, propadajo mladina sama. Na nekaterih ljubljanskih šolah so take zdravstvene razmere, da se človek vprašuje, kako da so sploh mogoče. Mogoče so po krivdi učiteljstva. Prvi, ki bi se moral oglašati radi njih, je učiteljstvo. Toda poedinec ne pomenja ničesar, poedinec škoduje le sebi ako se sam oglašča, da bi bil grehe, ki jih javnost zgreši. Poedinec je brez moči in zato le žrtev, organizacija, trdna, odločna organizacija pa je faktor moči. Včasih je imelo učiteljstvo velik ideal: urejati vse stvari, ki so s šolo kakorkoli v zvezi! Kdo bi jih boljše urejal kot učiteljstvo samo? In kdo je bolj poklican za to?

Danes imamo v stanu tudi take ljudi, ki so od tega ideala bolj oddaljeni kakor karkoli. Zato urejajo naše zadeve drugi, urejajo jih, kakor je njih volja, urejajo jih brez nas in proti nam. Kdor pa plačuje račun vsega tega, smo mi sami in bomo še bolj. Kdor nima nekoliko samozavesti, nekoliko ponosa in vsaj nekoliko volje za skupno delo v skupno korist naj se umakne in naj skloni tilnik, da mu bodo gospodarili drugi! Ta nauk gre skozi življenje in velja za učiteljstvo prav tako kakor za vsakega drugega.

Petdeset od sto na učiteljskem zborovanju pomenja propadanje stanu in šole, pomenja naglo pot navzdol. Kdor ne stori svoje dolžnosti, ali je ne stori iz zadostnega prepričanja, je grobokop našega stanu in ljudske izobrazbe. Bilo bi bolje, da ni nikdar stopil v učiteljske vrste. I. S.

Železnato vino

lekarja dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani krepča oslabele, malokrvne, odrasle in otroke. — Naročila točno po povzetju.

Vabila

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LJUBLJANSKO OKOLICO. Radi nastalih ovir se bo vršil občni zbor okrajnega učiteljskega društva za ljubljansko okolico 7. januarja 1928 in ne 19. t. m. kakor je bilo objavljeno.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

LISIČJE, ZAJČJE IN VSE DRUGE KOŽE DIVJAČINE

kupuje skozi celo leto in v vsaki količini ter zanesljivo dobro plača Zdravič, Ljubljana, Florijanska ulica 9.

LOVSKE PUŠKE

flobert puške, revolverje, pištole in vse potrebščine za lov in ribji lov kupiš pri: F. K. Kaiser, puškar Ljubljana, Selenburgova 6. — Kupujem in prevzemam staro orožje v komisijno prodajo.

PREMOG, DRVA, KOKS

D. Čebin, Wolfova 1-II. Tel. 27-56.

Zimska oblačila

usnjate suknjiče, raglane itd. vseh velikosti za moške, fante in dečke nudi Vam najceneje samo **konfekcija „FRANDE“**

Ljubljana, Gradišče nasproti Dramskega gledališča.

Pozor!

„DOKO“ čevlje

v vseh barvah in oblikah ter vsaki velikosti, vrsti in količini dobite vedno po nizkih cenah v trgovini

ČARMAN * LJUBLJANA PREŠERNOVA ULICA ŠTEV. 9 (dvorišče)

Zajamčeno ročni izdelek! Razpošilja se tudi po povzetju. Zahtevajte ilustrovani cenik!

Franc Lukič

Ljubljana Stritarjeva ulica št. 9

Priporoča se **konfekcija in modna trgovina**

Narodna knjigarna d. z. o. z.

knjigarna in trgovina s papirjem ter pisarniškim in šolskim potrebščinami Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 2

Oblastno dovoljena

razprodaja

vsled opustitve trgovine. — Razprodaja bo trajala samo do srede februarja 1928. — Znatno znižane cene. — Ugodna prilika za knjižnice in druge interese.

Foto-materijal

Janko Pogačnik

LJUBLJANA, Tavčarjeva ul. 4.

Zahvala.

Povodom prerane smrti in pogreba naše ljube in nepozabne

Lenčke Vauhnik,

bivše učiteljice v Slov. Bistrici

izrekamo tem potom vsem tolažiteljem, darovalcem vencev in cvetk, nagrobnim govornikom, pevcem in sploh vsem udeležencem prežalostnega pogreba, zlasti tovarišem in tovarišicam iz bistriškega in daljnih okrajev svojo najprisrčnejšo zahvalo s prošnjo, da jo blagovolite ohraniti vsi v prisrčnem spominu.

Globoko žalujoča obitelj Vauhnik.

Sv. Jakob v Sl. Gor., 10. grudnia, 1927.

Šolski upravitelji!

Šolske zvezke in vse šolske potrebščine risarski in pisarniški papir vseh vrst kuverte, vsakovrstna peresa, črnilo in črnilni prašek, svinčnike, črne in barvane, risalna orodja, barvan papir za lepljenje i. t. d. dobite najceneje v papirnici

IV. GAJŠEK NASL. LJUBLJANA SV. PETRA ŠT. 2

Damski salon

s krasno izbiro vseh vrst klobukov lastnega izdelka in solidnimi cenami, kjer se dobijo tudi vse formice. Cenj. učiteljstvo dobi popust. Se priporoča

»Pompadour« Ljubljana, Florijanska 3

Fr. Slamič

Ljubljana Gosposvetska c. 6

higijenična in najmoderneje urejena mesnica in prodajalna mesnih izdelkov

priporoča sveže meso

od 1a pitanih volov, teletino, prašičevino, debelo svežo slanino in

prvovrstne mesne izdelke

kakor: fino praško šunko, zvito šunko, ogrsko salamo, izborne hrenovke in kranjske klobase, safalade, avgsburške, posebne, razne fine narezke, roulade in druge specialitete.

Cene nizke. Postrežba točna.

Blago dnevno sveže.

Telefon 2973. — Brzjavi: Slamič, Ljubljana.

Najnižje cene! Solidna postrežba!

Lepa božična darila, kakor ure, zlatnino, srebrnino in optične predmete kupite najboljši in v krasni izbiri pri

ED. ŠKOPEK, urar Ljubljana, Mestni trg 8.

Popravila točno in solidno. Velika izbira!

Modroce, otomane, garniture, spalne divane, spalne fotelje in tapetniške izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan

tapetnik

Ljubljana, Krekov trg št. 7, (poleg Mestnega doma)

Gg. učiteljem nudim ugodne plačilne pogoje!

Elektro-tvrda

A. VERBAJS

Telefon 2867. Ček račun 11 355. Ljubljana, Gosposvetska c. 13

Zaloga vsega v elektrotehnično stroko spadajočega materijala kakor tudi likal, svetilnih teles, žarnic itd.

Radio sestavni deli. Elektrozon aparati. Priznana najnižje cene, prvovrstno blago.

CVETLIČARNA ANT. BAJEC

izdeluje šopke, vence, trakove z napisi itd.

LJUBLJANA, Pod Trančo

Najbolj priporočljivi so

PFaff ŠIVALNI STROJI

posebno za šolsko uporabo vsled lahkega teka. Pouk v vezenju in krpanju perila brezplačen.

Ugodne cene. Plačljivo tudi na obroke. Šolska vodstva dobe popust.

IGN. VOK

LJUBLJANA, Tavčarjeva ulica št. 7. NOVO MESTO, Glavni trg.

Kam pa greš prijatelj! Božič se bliža, grem kupit

„MARA“

čevlje, ker so najboljše in najcenejši, moderne oblike in najbolj primerno darilo za božič in novo leto.

Dobijo se

Sv. Petra cesta 30 v Ljubljani.

„LJUDSKA SAMOPOMOČ“

podporno društvo za slučaj smrti v Mariboru sprejema vse zdrave osebe nad 50 do 80 let stare in bivajoče v Sloveniji

samo še do 31. decembra 1927.

Podporna vsota znaša 2000 do 16000 Din. Društvo šteje danes že okroglo 1000 članov. Zahtevajte takoj pristopno izjavo zastoj iz pisarne „Ljudska samopomoč“ v Mariboru, Aleksandrova cesta 45/II.

Novi izum šolskih tabel.

Važno za vse šole.

1. Tabla mirno in lahko teče brez ropotanja.

2. Stoji samostojno, trdno, na močnem stolu in je ni treba pritrditi na steno.

3. Ima poševno lego ter je ni treba predstavljati in pritrjevati.

4. Je praktične, močne konstrukcije, ki omogočuje lahek obrat na drugo stran.

Ko se tabla obrne, ostane že sama na svojem mestu.

Vzorec je na ogled v osnovni šoli v Brežicah kjer se dobe tudi natančne informacije.

Table najtopleje priporočam vsem šolskim vodstvom.

Izvršitev točna in solidna.

Franc Resnik, mizarstvo, Brežice.

Priporočamo tvrdke, ki inserirajo v našem listu.

Priporoča se
RESTAVRACIJA
HOTEL LLOYD
 LJUBLJANA
 Dobra domača hrana. — Dobra postrežba, štaj. in dolenska vina.
 Sprejema abonente.
 Za obilen obisk se priporča
 BUČAR FR. restavrater.

SLAVO KOLAR
 LJUBLJANA
ELEKTRO
MATERIJAL
RADIO

Čevlje na obroke!

Pošljite oris noge in dostavijo se Vam zaželjeni čevlji.
 Cene nizke.

Vprašajte z dopisnico in sklicujte se na to anonco:

Detajlna prodaja čevljev tvrdke
CARL POLLAK d. d.
 Ljubljana, Dunajska cesta 23 (dvorišče)

Ugodnost!

Damske galoše . . . 70 Din
 Moške galoše . . . 75 Din
 Damski snežni čevlji 100 Din
 Moški snežni čevlji . 110 Din

 ANTON KRISPER, Ljubljana
 Mestni trg 26 * Stritarjeva ulica 3

Vsi k Miklavžu!

Zakaj se ne bi veselili, ker je že sv. MIKLAVŽ

tu v Ljubljani na Vodnikovem trgu v trgovini **M. Černak in drug**, kjer dobi vsaka gospodinja za Bož. praznike po brezkonkurenčnih cenah: nove rozine, grozdice, cvebe, pristni trečani med, orehova jedra, mandlje, lešnike, vanilijo, fige, orehe, citronat arancine, najfinjšo banaško moko za pecivo in kruh, suho in namočeno polenovko, vse vrste kompotov, marmelado, čokolado, konjak, rum, likerje, čaj ter vse drugo špecerjsko blago na drobno in debelo. — Gospodična kuharica ima veselje do življenja, od kar kupuje vse špecerjsko blago samo **pri Miklavžu**, ker samo s tem zadovoljuje svojo gospodinjo. Zato: **Vsi k Miklavžu!**

Vsi k Miklavžu!

TOVARNA PLETENIN
 LJUBLJANA

Delavnice: Gruberjevo nabrežje št. 16
 Trgovina: Pogačarjev trg „pri Solncu“

priporoča vse vrste v to stroko spadajočih del, kakor: Jopice za gospe, gospode in otroke, sweaterje, pulloverje, nogavice i. t. d. Istotako vsakovrstno perilo, kravate in modno blago. Stalne cene! P. n. gg. učitelji(ce) proti legitimaciji 5% popusta.

Z velespoštovanjem
Solnčevo
 mehanično strojno pletenje.

Vsako naj se prepriča kako prvovrstne kvalitete so letošnja

VINA

pri
KOŠAKU
 KREKOV TRG.

Vino prvih vinogradnikov.

Zahtevajte
 povsod čevlje
 z zaščitno znamko

ker je to najcenejši, najboljši in najelegantnejši domači izdelek.
 Cenike razpošiljamo na zahtevo brezplačno.

Lastne prodajalne:
 Ljubljana: Breg 20, Aleksandrova cesta 1.
 Zagreb: Strosmajerova ulica 2.
 Beograd: Knez Mihajlova 44, Kralja Milana 120.
 Skoplje: Kralja Petra ulica.

Najboljši in najcenejši nakup za gospe v posebnem oddelku tvrdke

A. Sinkovec nasl. K. Soss, Ljubljana.

Aleksander OBLAT
 priporoča svoje veliko skladišče čevljev.
 Sv. Petra cesta števil. 18

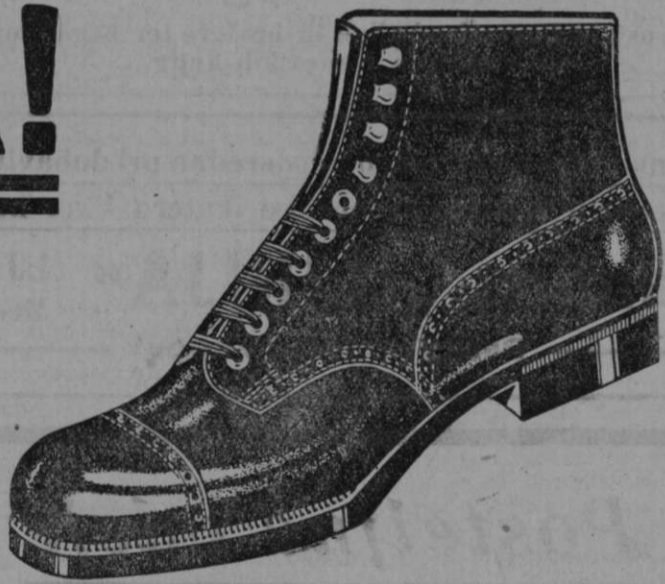
MOŽU DELA!

Za nogo neprikladni čevlji omejujejo Vašo sposobnost, preprečujejo uspeh pri delu in škodijo Vašemu zdravju.

Naš model 3967 iz I^a boksa na rom šivani, črni ali rumeni
269 dinarjev

zadošča vsem zahtevam, uresničuje naše napore, da Vam moremo postreči. Kdor more za sedaj nabaviti samo en par čevljev, naj izbere samo ta model.

Aata

Seznam „Splošne knjižnice“

ki jo izdaja „Zvezna knjigarna“ v Ljubljani, Marijin trg 8.

- Št. 1. Albreht, Ranjena gruda, povest. Broš. Din 12, vez. Din 20.
Št. 2. Murnik, Na Bledu, roman. Broš. Din 16, vez. Din 24, v platno Din 28.
Št. 3. Rozman, Testament, drama. Broš. Din 14, vez. Din 22.
Št. 4. Golar, Poletno klasje, pesmi. Broš. Din 22, vez. Din 30, v platno Din 35.
Št. 5. Milčinski, Fridolin Zolna I. del, humoreske. Broš. Din 8, vez. Din 15.
Št. 6. Novak, Ljubosumnost, veseloigra. Broš. Din 8, vez. Din 15.
Št. 7. Utva, Andersenove pripovedke za mladino. Broš. Din 12, vez. Din 20, v platno Din 24.
Št. 8. Gaboriau, Akt števil 113, kriminalni roman. Broš. Din 26, vez. Din 36, v platno Din 40.
Št. 9. Veber, Problemi sodobne filozofije. Broš. Din 28, vez. Din 36.
Št. 10. Albreht, Andrej Ternouc, satira. Broš. Din 8, vez. Din 15.
Št. 11. Golia, Peterčkove poslednje sanje, otroška igra. Broš. Din 14, vez. Din 22.
Št. 12. Milčinski, Mogočni prstan, pravljica igra. Broš. Din 14, vez. Din 22.
Št. 13. Garšin, Nadežda Nikolajevna, roman. Broš. Din 10, vez. Din 18.
Št. 14. Engliš, Denar, gospodarski spis. Broš. Din 28, vez. Din 36.
Št. 15. Goncourt, Renée Mauperin, roman. Broš. Din 16, vez. Din 24.
Št. 16. Samec, Življenje, pesmi. Broš. Din 16, vez. Din 24, v platno Din 28.
Št. 17. Merimée, Verne duše v vicah, povest. Broš. Din 10, vez. Din 18.
Št. 18. Vrhljicki, Oporoka, veseloigra. Broš. Din 8, vez. Din 15.
Št. 19. Hauptmann, Potopljivi zvon, dramatska igra. Broš. Din 20, vez. Din 28.
Št. 20. Zeyer, Gompaci in Komurasaki, roman. Broš. Din 14, vez. Din 22, v platno Din 25.
Št. 21. Milčinski, Fridolin Zolna II. del, humoreske. Broš. Din 8, vez. Din 15.
Št. 22. Tolstoj, Kreutzerjeva sonata, roman. Broš. Din 16, vez. Din 24, v platno Din 28.
Št. 23. Sophokles, Antigone, žalna igra. Broš. Din 10, vez. Din 18.
Št. 24. Bulwer, Poslednji dnevi Pompejev I. del, roman. Broš. Din 32, vez. Din 40.
Št. 25. Bulwer, Poslednji dnevi Pompejev II. del, roman. Broš. Din 26, vez. Din 34.
Št. 24.—25. Bulwer, Poslednji dnevi Pompejev I./II. del, roman, v platno Din 72.
Št. 26. Andrejev, Črne maske, drama. Broš. Din 12, vez. Din 20.
Št. 27. Erjavec, Brezposelnost, soc.-politični spis. Broš. Din 14, vez. Din 22.
Št. 28. Zupancič, Veronika Deseniška, tragedija. Broš. Din 28, vez. Din 36.
— Zupancič, Veronika Deseniška, boljša izd. Broš. Din 52, vez. Din 60, v platno Din 66.
— Zupancič, Veronika Deseniška, luks. izd. numer. V usnje Din 150.
Št. 29. Burroughs, Tarzan, sin opice, roman, I. del. Broš. Din 32, vez. Din 40.
Št. 30. I. del: Čisto rodoljubje, enodejanka. Broš. Din 8.
Št. 31. II. del: Roka roko..., enodejanka. Broš. Din 8.
Št. 32. III. del: Živeti! Enodejanka, Broš. Din 8.
Št. 33. IV. del: Iskrena ljubezen, enodejanka. Broš. Din 8.
Št. 34. V. del: Prekvašeni svet, enodejanka. Broš. Din 10.
Št. 30.—34. Lipovec, Spodobni ljudje, I. do V. del. Vez. Din 40.
Št. 35. Salust, Vojna z Jugurto. Broš. Din 16, vez. Din 24.
Št. 36. Meško, Listki, novele. Broš. Din 20, vez. Din 28, v platno Din 32.
Št. 37. Feigl, Domače živali, humoreske. Broš. Din 10, vez. Din 18.
Št. 38. Burroughs, Tarzan in svet, roman, II. del. Broš. Din 32, vez. Din 40.
Št. 39. Murger, La Bohème, roman. Broš. Din 36, vez. Din 45, v platno Din 50.
Št. 40. Plečnik, Repetitorij anatomije I.: Skelet. Broš. Din 24.
Št. 41. Plečnik, Repetitorij anatomije II.: Mišičje. Broš. Din 24.
Št. 42. Plečnik, Repetitorij anatomije III.: Drobje. Broš. Din 24.
Št. 43. Plečnik, Repetitorij anatomije IV.: Obtočila. Broš. Din 24.
Št. 44. Plečnik, Repetitorij anatomije V.: Živčevje. Broš. Din 36.
Št. 45. Plečnik, Repetitorij anatomije VI.: Čutila. Broš. Din 24.
Št. 40.—45. Plečnik, Repetitorij anatomije I. do VI. Vez. Din 140.
Št. 46. Remec, Magda, tragedija. Broš. Din 14, vez. Din 22.
Št. 47. Gostl, Misterij duše, poljuden pregled. Broš. Din 36, vez. Din 45.
Št. 48. Burroughs, Tarzanove živali, roman, III. del. Broš. Din 32, vez. Din 40.
Št. 49. Burroughs, Tarzanov sin, roman, IV. del. Broš. Din 32, vez. Din 40.
Št. 50. Wilde, Slika Dorjana Graya, roman. Broš. Din 36, vez. Din 45, v platno Din 50.
Št. 51. Golar, Slovenske balade in romance, Broš. Din 24, vez. Din 32, v platno Din 36.
Št. 52. Arcibašev, Sanin, roman. Broš. Din 50, vez. Din 60, v platno Din 64.
Št. 53. Steska, O javni upravi, upravno-pol. spis. Broš. Din 28, vez. Din 36.
Št. 54. Kmetova, V metožu, roman. Broš. Din 32, vez. Din 40, v platno Din 45.
Št. 55. Molière, Namišljeni bolnik, veseloigra. Broš. Din 14, vez. Din 22.
Št. 56. Zolna, To in onkraj Sotle, humoreske. Broš. Din 10, vez. Din 18.
Št. 57. Burroughs, Tarzanova mladost v džungli, roman, V. Broš. Din 32, vez. Din 40.
Št. 58. Hamsun, Glad, roman. Broš. Din 32, vez. Din 40, v platno Din 45.
Št. 59. Dostojevskij, Zapiski iz mrtvega doma, roman, I. del. Broš. Din 36, vez. Din 46.
Št. 60. Dostojevskij, Zapiski iz mrtvega doma, roman, II. del. Broš. Din 30, vez. Din 40.
Št. 59.—60. Dostojevskij, Zapiski iz mrtvega doma, I. in II. del. V platno Din 85.
Št. 61. Golar, Bratje in sestre, novele. Broš. Din 24, vez. Din 32, v platno Din 36.
Št. 62. Dostojevskij, Idijot, roman, I. del. Broš. Din 32, vez. Din 40.
Št. 63. Dostojevskij, Idijot, roman, II. del. Broš. Din 32, vez. Din 40.
Št. 64. Dostojevskij, Idijot, roman, III. del. Broš. Din 32, vez. Din 40.
Št. 65. Dostojevskij, Idijot, roman, IV. del. Broš. Din 32, vez. Din 40.
Št. 62.—63. Dostojevskij, Idijot, roman, I./II. del. V platno Din 85.
Št. 64.—65. Dostojevskij, Idijot, roman, III./IV. del. V platno Din 85.
Št. 66. Langer, Kamela skozi uho šivanke, veseloigra. Broš. Din 14, vez. Din 22.

„Zvezna knjigarna“

nudi nadalje vse ostale slovenske knjige in brošure ter bogat sortiment nemških, ruskih in francoskih knjig.

Kupujte vse manufakturno blago neposredno pri dobavitelju, ker prihranite na denariu in času, na obroke, katero vam nudi najceneje

Oblačilnica „ILIRIJA“ LJUBLJANA,
Mestni trg 17/I.

Pazite na točen naslov!

Posteljne odeje

iz volne in velblodje dlake
v veliki izbiri pri

A. & E. Skaberne
LJUBLJANA, Mestni trg 10.

VIKTOR BAJT nasl. I. ljublj. cvetličarna

Ima v zalogi vedno sveže cvetlice v vseh barvah, izdeluje najmodernejše poročne šopke in venčke.

Prevzema aranžmaje. - Izdeluje sveže žalne in jubilejske vence.

Velika izbira umetnega cvetja in umetnih vencev, trakov in napisov.

POZOR! Najboljše in najcenejše si nabavite vsa moška, fantovska in dečja oblačila kakor tudi srajce, rokavice, nogavice, kravate, naramnice, dežnike itd. v novo otvorjeni detajlni trgovini konfekcijske industrije

Josip Ivančič, Ljubljana, Dunajska c. 7.

Največja zaloga češkega in angleškega sukna. PRVOVRSTNI MODNI ATELJE ZA GOSPODE.

Šelenburgova ulica 1 (dvorišče levo).

Manufakturna trgovina
JOSIP ŠLIBAR
Ljubljana, Stari trg 21 (poleg Zalaznika)

nudi vsakovrstno blago po najnižji ceni.
Vsem učiteljem na obroke!

Vljudno naznanjam, da sem OTVORILA trgovino modernega damskega perila, nevestinih oprem in vezenin na Kongresnem trgu števil 3.
Priporočam se cenjenim damam za obilen obisk
A. Zorčič, Ljubljana.

Najboljše in najcenejše

si bode preskrbeli različno božično blago v delikatesni in specerijski trgovini

FR. KHAM
Ljubljana, nasproti hotela „Union“.

Naznanilo

otvoritve gostilne

na dvorišču hotela „Tratnik“, Sv. Petra c. 25, dne 27. nov. 1927 — kjer se bodo točila prvovrstna dalmatinska vina šibeniškega okraja iz lastnih vinogradov. Na drobno in debelo. Priporoča se za obilni obisk
A. SUNARA.

Novi roman „Jutra“ na obzorju!

Spokorna doba Ernesta Blissa je pri kraju. Še nekaj dni in naši čitatelji bodo lahko sodili, ali smo imeli srečo, ko smo iskali „milijonarju brez denarja“ enako dobrodošlega naslednika.

Težka nam je bila ta naloga. Zdelo se nam je, da je skoraj ni več strani sveta in življenja, ki še ne bi bila prikazana v pestri vrsti naših romanov.

Sredi ugibanja nam je prišel v roke obsežen rokopis. Komaj smo ga jeli pregledovati, že nas je uklenil v svoje sponde. Nismo se mogli odtrgati od njega. Trepetaje od groze in sočutja, od skrbi za junakovo usodo in od ogorčenja nad dejanji njegovih protivnikov smo v eni teh jesenskih noči preživeli

poglavje iz tragedije ruskega naroda . . .

Brezupna slika porevolucijske Rusije je vstajala pred našimi očmi. Videli smo mučenico matuško na vrhuncu Golgote, slišali smo njen obupni stok

pod rdečo strahovlado . . .

Dejanje romana, ki smo ga imeli pred seboj, nas je poneslo z brzino viharja in z vrtoglavo napetostjo vročičnih sanj skozi pekel grozot

poleg katerih obledé najbestialnejši izumi kitajskih krvnikov kakor slabotne šušmarske domislice . . .

Ali nam je treba še kaj pripomniti? Ali je treba povedati, da nam je ta novi roman „Jutra“

s pretresljivo silo odkril

Skrivnosti Črezvičajke

Uverjeni smo, da ne bi mogli podati prijateljem „Jutra“ z nobenim drugim delom bolj zanimivega, za naš čas bolj primerne, obenem pa bolj poučnega štiva. Priobčitev tega romana se nam vidi človeška dolžnost. Široki sloji našega naroda imajo pravico, da spoznajo

„duha in obraz boljše vizma“

ter

pravi obraz boljše vizme svobode,

Nihče naj ne zamudi tega senzacionalnega romana! Opozorite vse, ki še niso naročniki, na to edinstveno priliko, da stopijo v krog čitateljev „Jutra“! Hvaležni vam bodo, kakor boste vi hvaležni nam!

„JUTRO“.